

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (ensimmäinen jaosto)

2 päivänä huhtikuuta 2019*

Henkilöstö – Sopimussuhteiset toimihenkilöt – Toistaiseksi voimassa oleva työsopimus – Muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen 47 artiklan c alakohdan i alakohta – Työsopimuksen irtisanominen irtisanomisajalla – Irtisanomisen perusteet – Luottamussuhteen katkeaminen – Yksikön etu – Ilmeinen arviointivirhe – Huolenpitovelvollisuus – Hyvän hallinnon periaate – Perusoikeuskirjan 30 ja 41 artikla – Oikeudenkäyntimenettelyyn liittyvä seikka – Unionin yleisen tuomioistuimen asiakirja-aineistoon liitettyjen asiakirjojen julkaiseminen internetissä – Henkilöstösääntöjen 17 artikla

Asiassa T-492/17,

Stephan Fleig, Euroopan ulkosuhdehallinnon entinen sopimussuhteinen toimihenkilö, kotipaikka Berliini (Saksa), edustajanaan asianajaja H. Tettenborn,

kantajana,

vastaan

Euroopan ulkosuhdehallinto (EUH), asiamiehenään S. Marquardt,

vastaajana,

jossa on kyse SEUT 270 artiklaan perustuvasta kanteesta, jolla vaaditaan yhtäältä kumoamaan 19.9.2016 tehty päätös, jolla EUH:n henkilöstöosaston johtaja, joka toimi työsopimusten tekemiseen toimivaltaisena viranomaisena, irtisanoi kantajan työsopimuksen 19.6.2017 alkaen ja toisaalta korvaamaan vahinko, jota kantajalle väitetysti aiheutui tästä päätöksestä,

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja I. Pelikánová sekä tuomarit P. Nihoul ja J. Svingens (esittelevä tuomari),

kirjaaja: hallintovirkamies S. Bukšek Tomac,

ottaen huomioon asian käsittelyn kirjallisessa vaiheessa ja 4.12.2018 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

tuomion¹

[– –]

Oikeudellinen arviointi

[– –]

Tiettyjen unionin yleisen tuomioistuimen asiakirja-aineistoon liitettyjen asiakirjojen julkaiseminen internetissä

- 138 Kantaja ilmoitti unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle 30.10.2017 päivätyllä kirjeellä aikomuksensa julkaista internetissä tiettyjä häntä koskevia asiakirjoja eli kaikki valitukseen, edellä 87 kohdassa tarkoitettuihin hakemuksiin ja edellä 24 kohdassa tarkoitettuun virkamiestuomioistuimessa nostettuun kanteeseen liitetyt asiakirjat. Tämä ilmoitus esitettiin henkilöstösääntöjen 17 a artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti tehtynä ilmoituksena.
- 139 EUH reagoi tähän ensimmäiseen kirjeeseen osoittamalla kantajan asianajajalle sähköpostiviestin, jonka johdosta kantaja osoitti 13.11.2017 unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle toisen kirjeen, jossa hän väitti, että kyseiset asiakirjat oli jo julkaistu vuonna 2013, koska ne oli toimitettu järjestölle, jota hän ei täsmentänyt sekä ”kahdeksalle eri henkilölle”, kuten hänen äidilleen. Tämä julkaisu oli kantajan mukaan sääntöjenmukainen, koska sitä koskeva lupahakemus oli tehty 27.3.2013 ja koska EUH ei hänen mukaansa vastustanut sitä. Kyseiset asiakirjat julkaistiin kantajan internetsivustolla hänen äitinsä kanssa tekemisissä olevien henkilöiden välityksellä.
- 140 EUH ilmoitti kantajalle 17. ja 24.11.2017 päivätyillä kahdella kirjeellä muun muassa, että tiettyjen sellaisten asiakirjojen julkaiseminen, jotka kantaja oli esittänyt tässä menettelyssä toimittamansa kannekirjelmän liitteinä merkitsi vireillä olevan oikeudenkäynnin luottamuksellisuuden periaatteen loukkaamista.
- 141 Kantajalle toimitettiin EUH:n 4.12.2017 päivätty kirje, jolla tämä ilmoitti unionin yleiselle tuomioistuimelle edellä 138 ja 139 kohdassa mainitut tosiseikat (ks. edellä 34 kohta) ja sen, että tällä välin oli julkaistu useita eri asiakirjoja, jonka jälkeen kantaja esitti asiasta huomautuksia vastauksessaan.
- 142 Kantajan mukaan kyseessä oleva julkaiseminen ei ole sääntöjenvastainen. Hän toistaa, että kyseessä olevat asiakirjat on aikaisemmin julkaistu sääntöjenmukaisesti, koska hänen mukaansa EUH hyväksyi implisiittisesti hänen 27.3.2013 esittämänsä hakemuksen, kun se ei vastustanut sitä henkilöstösääntöjen 17 a artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa säädetyssä 30 työpäivän määräajassa. Näin ollen kyseisten asiakirjojen menetetty luottamuksellisuus ei palaudu sen johdosta, että ne esitettiin myöhemmän oikeudenkäynnin yhteydessä.
- 143 EUH:n mukaan kantajan väitteet ovat perusteettomat.
- 144 Kantaja myöntää, että internetissä on julkaistu hänen tämän menettelyn yhteydessä toimittamiaan asiakirjoja eli tiettyjä asiakirjoja, jotka olivat kahden henkilöstösääntöjen 90 artiklan 1 kohdan mukaisen sellaisen vaatimuksen liitteinä, jotka tehtiin 20. ja 24.3.2013 ja rekisteröitiin numeroilla D/227/13 ja D/233/13 ja joista jälkimmäinen vaatimus koskee hänen potilasasiakirjojensa käsittelyyn liittyviä tapahtumia. Kantaja toteaa, ettei hän siitä huolimatta, että tämä julkaiseminen tapahtui hänen omalla internetsivustollaan, toteuttanut sitä itse, vaan sen toteuttivat tunnistamattomat henkilöt, joille

1 Tästä tuomiosta on otettu tähän vain kohdat, joiden julkaisemista unionin yleinen tuomioistuin pitää aiheellisena.

hänen äitinsä oli toimittanut kyseessä olevat asiakirjat, mutta hän myöntää kuitenkin, että nämä alun perin ehdottoman luottamukselliset asiakirjat julkaistiin hänen itsensä välityksellä. Kantaja kuitenkin väittää, että tämä tapahtui sääntöjenmukaisella tavalla ja merkitsi kyseisten asiakirjojen julkaisemista.

- 145 On todettava, että henkilöstösääntöjen 17 ja 17 a artiklalla on eri tavoitteet, jotka kantaja sekoittaa keskenään. Henkilöstösääntöjen 17 artiklassa nimittäin on kyse virkamiehille ja toimihenkilöille asetetusta kiellosta paljastaa mitä hyvänsä tietoja, joita ei ole julkaistu, riippumatta siitä, ovatko ne fyysisillä alustoilla vai eivät ja jotka ovat virkamiehen tai toimihenkilön tiedossa tehtävien hoitamisen vuoksi, paitsi jos tähän on myönnetty ennalta lupa. Tämä kiello pysyy voimassa tehtävissä lopettamisen jälkeen. Henkilöstösääntöjen 17 a artiklassa puolestaan on kyse minkä hyvänsä sellaisten tekstien julkaisemisesta, jotka koskevat muun muassa unionin toimintaan liittyvää työtä, tutkimusta tai mielipiteitä. Tällaista julkaisemista suojataan ilmaisunvapauden perusteella erityisellä tavalla tässä artiklassa säädetyn poikkeuksin, jotka koskevat lojaalisuusperiaatteen ja puolueettomuusperiaatteen noudattamista, tehtäviin kohdistuvan arvonnannon kunnioittamista ja tehtävien hoitamisen yhteydessä saatujen tietojen paljastamisen kielloa, ja siihen sovelletaan erityistä lupamenettelyä, jossa katsotaan, että lupa on myönnetty implisiittisesti, jos hakemukseen ei ole vastattu 30 päivän kuluessa.
- 146 Käsiteltävässä asiassa kantajan tekemä lupahakemus eli hänen EUH:lle 27.3.2013 osoittamansa kirje koski todellisuudessa – vaikka siinä viitattiin henkilöstösääntöjen 17 a artiklaan –, sen nimenomaisen sanamuodon, mutta myös sen sisällön mukaan, tietojen paljastamista, jota säännellään henkilöstösääntöjen 17 artiklassa. Näin ollen, toisin kuin kantaja katsoo, se, että päätöstä ei ollut annettu tiedoksi 30 päivän määräajassa, ei vastannut implisiittistä hyväksymispäätöstä. Tätä lupahakemusta nimittäin säänneltiin henkilöstösääntöjen 90 artiklan 1 kohdassa, joten viranomaisella oli neljä kuukautta aikaa tehdä päätös, ja mikäli päätöstä ei tämän määräajan kuluessa ollut tehty, tämän katsottiin vastaavan implisiittistä hylkäämispäätöstä.
- 147 Asiakirja-aineistosta ilmenee, että EUH vastasi kantajan lupahakemukseen 5.5.2013 päivätyllä kirjeellä, siis henkilöstösääntöjen 90 artiklan 1 kohdassa säädetystä määräajassa. Tässä kirjeessä, jonka alussa kerrattiin lyhyesti henkilöstösääntöjen 17 a artiklan sisältö, EUH myönsi luvan kyseessä olevien asiakirjojen paljastamiselle vain, jotta kantaja voi saada apua potilasasiakirjojensa kanssa. Henkilöstösääntöjen 17 artiklassa säädetyn luottamuksellisuusperiaatteen kannalta tätä lupaa oli tulkittava suppeasti. Tämän seurauksena kantajan hakemuksen ja hänelle osoitetun vastauksen yhteydessä ei ollut sallittua paljastaa sellaisia pyydettyjä asiakirjoja, jotka eivät liittyneet läheisesti kantajan henkilökohtaiseen avustamiseen hänen potilasasiakirjoihinsa liittyen sosiaaliselta, lääketieteelliseltä, psykologiselta tai juridiselta kannalta. Epäselvissä tapauksissa kantajan asiana oli varmistaa EUH:lta, että suunniteltu asiakirjojen paljastaminen kuului hänelle myönnetyn luvan piiriin. Näin on varsinkin, kun kyseiseen lupaan oli liitetty muistutus kantajan henkilöstösääntöjen mukaisista velvollisuuksista, muun muassa velvollisuudesta pidättäytyä hänen tehtäviensä hoitamisen yhteydessä saamien tietojen luvattomasta paljastamisesta ja lojaalisuuden ja puolueettomuuden periaatteiden noudattamisesta.
- 148 Edellä todetusta seuraa, että kantaja ei missään tapauksessa voi pätevästi perustella sitä, että hänen 27.3.2013 tekemässään hakemuksessa tarkoitetut asiakirjat tai osa niistä julkaistiin internetissä viittaamalla tähän hakemukseen ja siihen annettuun vastaukseen.
- 149 Kantaja ei myöskään voi pätevästi vedota siihen, että näiden asiakirjojen paljastaminen oli sallittu henkilöille, jotka täyttivät kelpoisuusehdot toimiakseen hänen henkilökohtaisina avustajinaan edellä 147 kohdassa kuvaillulla tavalla, tukeakseen väitettään, että kyseiset asiakirjat oli julkaistu ennen tämän oikeudenkäyntimenettelyn aloittamista ja että niiden esittäminen tämän menettelyn yhteydessä ei tästä syystä kuulunut sellaisten asiakirjojen ja kirjelmien paljastamiskieltoa koskevan velvollisuuden soveltamisalaan, jotka ovat osa oikeudenkäyntimenettelyä.

- 150 Lopuksi on todettava, että kantaja ei voi tehokkaasti väittää, että kyseessä olevien asiakirjojen julkaiseminen tapahtui hänen äitinsä tai hänen äitinsä kanssa tekemisissä olevien henkilöiden toimesta. On nimittäin epäuskottavaa, että kolmannet henkilöt julkaisivat kyseessä olevat asiakirjat hänen omalla internetsivustollaan – ainakin ilman hänen suostumustaan –, ja tämän lisäksi näiden asiakirjojen toimittaminen hänen äidilleen merkitsi hänelle myönnetyn luvan ehtojen rikkomista. Lisäksi siinäkin tapauksessa, että virkamies tai toimihenkilö toimittaa luottamuksellisen asiakirjan sallitusti kolmannelle henkilölle paljastamista koskevalla luvalla, hänen on varmistettava, että tämä henkilö noudattaa itse kyseisen luvan ehtoja. Näin ollen vaikka oletetaan, että varsinainen julkaiseminen tapahtui ilman kantajan osallisuutta, on kuitenkin katsottava, että loukatessaan hänelle myönnetyn paljastamista koskevan luvan rajoja, hän loi objektiivisesti vaaran tällaisesta julkaisemisesta ja oli siinä osallisena (ks. vastaavasti määräys 16.3.2016, *One of Us* ym. v. komissio, T-561/14, ei julkaistu, EU:T:2015:917, 58 ja 59 kohta).
- 151 On kuitenkin muistutettava, että se, että asianosainen paljastaa oikeudenkäyntiasiakirjoja kolmansille henkilöille tilanteessa, jossa näitä asiakirjoja ei ollut toimitettu tämän asianosaisen puolustautumista varten, merkitsee oikeudenkäynnin väärinkäyttöä (ks. tuomio 14.11.2012, *Nexans France* ja *Nexans* v. komissio, T-135/09, EU:T:2012:596, 108 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Näin on sitäkin suuremmalla syyllä silloin, kun tällaisia asiakirjoja julkaistaan, kuten käsiteltävässä asiassa.
- 152 Tämä oikeudenkäynnin väärinkäyttö on otettava huomioon oikeudenkäyntikuluissa, koska tämä seikka aiheutti sen, että asiassa on ollut tarpeen tehdä erityinen tiedonanto ja esittää lisähuomautuksia (ks. vastaavasti tuomio 17.6.1998, *Svenska Journalistförbundet* v. neuvosto, T-174/95, EU:T:1998:127, 139 kohta).
- 153 Näin ollen kantajan on vastattava oikeudenkäynnin väärinkäytöstä aiheutuneista oikeudenkäyntikuluista.

Oikeudenkäyntikulut

- 154 Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 134 artiklan 1 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska kantaja on hävinnyt asian, hänet on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut EUH:n vaatimusten mukaisesti, edellä 138–153 kohdassa tarkoitettuun oikeudenkäyntimenettelyyn liittyvään seikkaan liittyvät oikeudenkäyntikulut mukaan lukien.

Näillä perusteilla

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Kanne hylätään.

2) Stephan Fleig velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Pelikánová

Nihoul

Svenningsen

Julistettiin Luxemburgissa 2 päivänä huhtikuuta 2019.

Allekirjoitukset